І чужому научайтесь,
Й свого не цурайтесь…
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 81-83 Grand St.
Jersey City, N. J.
Тел.: HEnderson 4-0237
УНС: HEnderson 5-8740
Тел. з Ню Йорку:
BArclay 7-4125

РІК LXVI. Ч. 57. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 25-го БЕРЕЗНЯ 1959 6 ЦЕНТІВ — 6 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, MARCH 25, 1959 No. 57. РІК LXVI.

АМЕРИКАНСЬКА ПРЕСА ПОДАЛА СЕНСАЦІЙНІ ПОВІДОМЛЕННЯ ПРО РЕВОЛЮЦІЙНІ ВИСТУПИ УПА В КАРПАТСЬКІЙ УКРАЇНІ

Бомби і летючки та плякати на вулицях Мукачева, Хусту й Ужгороду напередодні 20-их роковин проголошення державности Карпатської України. Населення відзначило ці роковини по домах і церквах. Совєтська поліція зі Стрия і Станиславова покликана на допомогу проти повстанців, що схоронились в лісах і горах

Минулої суботи, 21-го березня, численні американські газети подали, деякі під сенсаційними заголовками, повідомлення міжнародної пресової агенції з Відня про революційні акти Української Повстанської Армії в трьох містах Карпатської України, Мукачеві, Хусті й Ужгороді, що мали місце 14-го березня, напередодні 20-их роковин проголошення державної незалежности Карпатської України, що їх врочисто відзначали також українці у вільному світі. Найбільш сенсаційно подав це повідомлення лос-анджельський „Таймс" з 21-го березня, друкуючи його на першій сторінці під великими заголовками про „Боротьбу в Росії" та „Революцію в трьох українських містах". Филаделфійський „Інквайєр" у виданні з того ж дня подав цю вістку на другій сторінці під заголовком: „Українські повстанці спричинили вибухи на міських вулицях" а нюаркський „Стар-Леджер" пише на 3-ій сторінці про „Підложені патріотами вибухи в Україні". Такі і подібні повідомлення подано в багатьох інших газетах, хоч інші її промовчали. Повідомлення, що базуються на інформаціях західньої розвідки, подані в прихильному до українців дусі та згадують про „незламне змагання українців до державної незалежности". Для інформації читачів, наводимо в дослівному перекладі і в цілості повідомлення ЮПІ, подане в „Лос Анджелес Таймс". В ньому сказано: „В незламному виявi боротьби за державну незалежність українські партизани спричинили на протязі останнього тижня експльозії на вулицях трьох більших міст у Південній Україні. Вістки про це базовані на повідомленнях західньої розвідки і в них говориться, що внаслідку експльозій, які спричинили „загальне замішання", багато осіб було поранених. Совєтська поліція безпеки зареаґувала на ці експльозії незвичайно гострою акцією. Вибухові матеріяли були кинуті на вулиці Мукачева, Хусту й Ужгорода коротко перед північчю дня 14-го березня ц. р., напередодні 20-ої річниці проголошення незалежности вільної Карпато - української Держави. Ці міста розташовані в Закарпатській області України, яка межує з Чехословаччиною й Мадярщиною. З недалеких міст Стрия і Станиславова покликано поліційні підкріплення і переведено широкі розшуки за спричинниками експльозій і за антисовєтськими летючками та плякатами, що їх розкидували і порозліплювали партизани. В намаганні зліквідувати провідників підпілля аґенти совєтської секретної поліції ув'язнили і допитували десятки осіб. Все ж таки, згідно з повідомленням, організаторам вдалося втекти до своїх криївок у горах і лісах. Совєтська поліція перевела ревізії по домах і підприємствах, шукаючи за антисовєтськими матеріялами. Плякати з чорними обвідками були підписані ініціялами УПА, що визначають Українську Повстанську Армію. В таємних летючках пригадано читачам, що „Совєти замордували Августина Волошина, президента короткотривалої Карпато - Української Держави, як теж багатьох інших українських патріотів". В летючках був проголошений теж заклик до населення відзначити роковини незалежности, залишаючися в неділю (15-го березня) по домах. Згідно з повідомленнями, тисячі симпатиків послухали заклику і вулиці згаданих трьох міст були цього дня обезлюднені. З цих же самих джерел повідомляють, що в менших місцевостях відбулися спеціяльні церковні богослуження за партизанів зліквідованих Совєтами. Карпатська Україна була частиною Австро - Угорщини і після першої світової війни була віддана Чехословаччині. Дня 12 березня 1939 прихильники Волошина повстали проти Празького уряду, — проголосили територію незалежною державою і звернулися до нацистської Німеччини, щоб вона взяла Карпатську Україну під свій протекторат. Нацисти відмовилися і незабаром після того визнали окупацію Карпатської України Мадярщиною, яка в той час була союзником Німеччини. Після другої світової війни Карпатська Україна вернулась і склад Чехословацької держави і після того була віддана Росії".


COMPLETE RACING
Los Angeles Times
PICTORIAL
VOL. LXXVIII … SATURDAY MORNING, MARCH 21, 1959 … 56 PAGES … DAILY 10c
STRIFE IN RUSSIA!
Revolt Reported in Three Ukrainian Cities
Khrushchev Ousts Top Planner in Kremlin
Mrs. Duncan Case Put in Jury's Hands
Bombs Exploded in Streets as Premier Makes Major Shifts

Фотокопія (поменшена) частини першої сторінки "Los Angeles Times" з 21-го березня із сенсаційним повідомленням про революційні акти Української Повстанської Армії в Карпатській Україні напередодні 20-их роковин проголошення її державної незалежности

СЕНАТ ЗАТВЕРДИВ 389 МІЛЬЙОНІВ ДЛЯ ОБЛАСТЕЙ ІЗ ЗБІЛЬШЕНИМ БЕЗРОБІТТЯМ

Вашинґтон. — На своїй сесії, відбутій в понеділок дня 23 березня ц. р., Сенат прийняв 49 голосами проти 46 законопроєкт про допомогу областям із більшим числом безробітних. Законопроєкт передбачає виплату 389 мільйонів долярів позичками і дотаціями для окремих місцевостей і стейтів. Апробована Сенатом загальна сума є сім разів вища від пропонованої урядом і схвалення її уважають ударом для плянованого през. Айзенгавером збалансованого бюджету у висоті 77 більйонів долярів. Щоб допомогти областям із збільшеним безробіттям уряд пропонував асиґнування 53 мільйонів долярів, але ж Сенат відкинув поданий урядом законопроєкт і вирішив збільшити видатно допомогу для згаданих областей в різних ділянках. Згідно із пропозицією уряду 53 мільйони долярів мали бути призначені на будування нових індустрійних підприємств в діткнених безробіттям областях і водночас із цим на вишкіл і перевишкіл безробітних. Така акція, на думку багатьох членів Конгресу, надто повільна і тому теж Сенат заявився за поширення допомоги і для безробітних і для областей діткнених безробіттям. Прийнята Сенатом програма передбачає асиґнування 100 мільйонів долярів довготерміновими і низькопроцентовими позичками для будування нових підприємств, дальших 100 мільйонів на розвиток індустрії в сільських районах, третіх 100 мільйонів на притягнення нових індустрійних підприємств у діткнені безробіттям області, 75 мільйонів дотацій для тих областей, що не можуть брати позичок, 10 мільйонів на виплату допомог безробітним, які відбуватимуть перевишкіл, і 4,500,000 на технічну допомогу для громад, які погодяться взяти участь в індустрійній перебудові. Після прийняття Сенатом законопроєкт переходить на розгляд Палати Репрезентантів. Великих надій на те, щоб законопроєкт був підписаний Президентом, немає і тому сподіваються, що суми прийняті Сенатом будуть шляхом компромісу зменшені до яких 200 мільйонів долярів. Проблемам безробіття була посвячена теж понеділкова нарада през. Айзенгавера з екзекутивним комітетом конференції ґубернаторів американських стейтів, в якій взяли участь ґубернатори Флориди, Північної Каролайни, Іллиной, Міссісіпі, Гаваїв, Західньої Вірджінії, Ютаг і Колорадо. Учасники наради відмовилися дискутувати ширше про програму компенсацій для безробітних, вважаючи себе некомпетентними говорити за всіх інших ґубернаторів, але висловилися за співпрацю федерального уряду і стейтових урядів у здійсненні широкої програми допомоги безробітним.

Король Гуссейн почав розмови у Вашинґтоні

Вашинґтон. — Йорданський 23-річний король Гуссейн, зодягнений в блакитну уніформу маршала йорданського летунства, прилетів американським ракетним військовим літаком з Сан Франсіско до Вашинґтону в минулий понеділок 23-го ц. м. Його привітали на летовищі віце-президент Ніксон і діючий державний секретар Гертер. Ніксон прославляв Гуссейна, як „відважного лідера відважного народу", а Гуссейн, дякуючи за привітання, запевнив, що його „маленька держава бореться за збереження своєї незалежности". Гуссейн приїхав до ЗДА просити фінансової допомоги і достав зброї.

Сен. Кіфовер підтримує сен. Кеннеді, як кандидата на президента

Конкорд, Ню Гемпшір. — В роках 1952 і 1956 сенатор-демократ Естес Кіфовер виграв був правибори як демократичний кандидат на президента, але тепер він заявив, що не буде третій раз кандидувати, бо єдиним його пляном в 1960 році — це змагання за перевибір на теперішнє становище. В стейті Ню Гемпшір найвчасніше відбуватимуться правибори і давніші прихильники Кіфовера заявили, що підтримуватимуть Кеннеді. Генрі Солливен із Манчестер, який в 1952 і 1956 рр. підтримував Адлея Е. Стівенсона, заявив, що буде аґітувати за сенатора Кеннеді, бо він є найповажнішим демократичним кандидатом. Член крайового демократичного комітету Бернард Л. Бутен заявив, що підтримуватиме сен. Кеннеді. (В 1956 році він аґітував за Кіфовера).

УКРАЇНСЬКІ ПИСАНКИ НА ТЕЛЕВІЗІЇ

Ню Йорк. — Незрівняні українські писанки будуть показані на телевізійній програмі „Гай Мом Шов" в найближчу п'ятницю, 27-го березня, від години 9 до 10-ої перед полуднем на телевізійній струї ч. 4. Демонстрацію писанок для мільйонів американців робитиме на цій програмі п. Стефан Саврук з Алентавну.

Помер д-р Василь Кашубинський

Ню Йорк. — Від Українського Лікарського Т-ва довідуємось, що в суботу 21го березня помер у Ню Йорку д-р Василь Кашубинський, визначний громадський діяч у передвоєнних роках у Львові, кол. примар відділу внутрішніх недуг в Українському Шпиталі Народної Лічниці у Львові, довголітній лікар і керівник Каси Хворих у Львові, активний член Виділу Лікарського Т-ва у Львові. Прибувши до ЗДА 9 років тому, швидко потім, під час практикування у шпиталі дістав атаку, внаслідку якої був частинно спаралізований. Похорон відбувся у вівторок 24 ц. м. вранці в Ню Йорку.

В АМЕРИЦІ

● **Інформаційна Аґенція ЗДА** повідомляє, що на Американській Виставці в Москві, яка відбудеться цього літа, виставлять на стендах 100 часописів, 7,000 книжок та 500 журналів з різних ділянок науки, літератури і мистецтва. Протягом шести тижнів тривання виставки, всі ці видання будуть змінюватися.

● **Сенатор - демократ Вільям Проксмайр** із Висконсіну заявив в міському клюбі в Клівленді, що дворазово програні Адлеєм Е. Стівенсоном вибори зовсім не виключають можливости, що він може стати демократичним кандидатом на президента в 1960 році. „Ніхто краще не надається на це становище, як Стівенсон", — сказав сенатор Проксмайр.

● **На зборах членів товариства для винищування москітів у стейті Ню Джерзі**, що відбулися в Атлантік Сіті, стверджено, що 1958-ий рік був найвогкішим від 1893 року, а тому найліпшим для москітів. Воротьба проти москітів у 1958 році була дуже утруднена.

ОКРУЖНИЙ КОМІТЕТ ВІДДІЛІВ УНСОЮЗУ В НЮАРКУ ВІДБУВ РІЧНІ ЗБОРИ

Нюарк. — Після заснування окружних організацій в двох округах ню-джерзького стейту, з осідком у Перт Амбою й Джерзі Ситі, в неділю 22-го березня 1959 р. відбулися тут збори третьої найбільшої округи того стейту, цим разом в Нюарку. У зборах взяли участь представники 10 Відділів, на всіх 18, з Нюарку, й Елизабету. Відділи з Ірвінґтону, Мейпелвуду і Гілсайду делеґатів на збори не прислали. У зборах узяв участь д-р Ярослав Падох, головний секретар УНСоюзу, який в довшій доповіді з'ясував організаційний стан УНСоюзу в його 65-ліття та підмітив завдання, які накладає на всі Відділи, зокрема на Відділи стейту, в якому УНСоюз має свій осідок, поточний ювілейний рік. Доповідач підкреслив, що в організаційній ділянці — досягнення 75,000 активних членів — це клич і зобов'язання всіх Відділів УНСоюзу. Після оживленої дискусії та складення пляну пожвавленої акції для приєднання членів, збори обрали нову Окружну Раду в такому складі: Юліян Баранюк — голова, Михайло Хитра й Іван Іваник — містоголови, д-р Осип Утриско — секретар й Василь Салабун — касир. Збори висловили надію, що на будуче всі Віділи пришлють делеґатів на окружні збори й виконають свої зобов'язання супроти УНСоюзу, зв'язані з його Ювілеєм. Вкоротці мають відбутись ще організаційні збори четвертої округи, а саме Пассейку і околиці, що завершить районізації Ню Джерзі, матірнього стейту УНСоюзу.

КОНҐРЕСМЕН БЕНТЛІ ЗАПРОПОНУВАВ В ПАЛАТІ РЕПРЕЗЕНТАНТІВ СПІЛЬНУ РЕЗОЛЮЦІЮ У СПРАВІ ПАМ'ЯТНИКА Т. ШЕВЧЕНКОВІ У ВАШИНҐТОНІ

Вашинґтон. — Конґресмен Елвін М. Бентлі з Мішіґену вніс 17-го березня ц. р. в Палаті Репрезентантів спільну резолюцію (H. J. Res. 311), схвалення якої уповноважнювало б побудову пам'ятника Тарасові Шевченкові на публічній площі в столиці країни. Подібну резолюцію в тій самій справі вніс в Сенаті 19-го лютого ц. р. (S. J. Res. 54) сенатор Джекоб К. Джевітс з Ню Йорку. Обидві резолюції, відкликаючись на вартість і значення Тараса Шевченка для українського народу та всього волелюбного людства як і на факт, що свої волелюбні ідеї нав'язує Шевченко до „справедливого закону Вашинґтона", передбачають повновласті Конґресу побудувати пам'ятник найбільшому українському Поетові на публічній площі в Дистрикті Колумбія, себто у Вашинґтоні упродовж 5 років після схвалення цієї спільної сенатсько-палатної резолюції. Конкретно згадані резолюції, предложені до схвалення зібраним у Конґресі ЗДА Сенатові і Палаті Репрезентантів, постановляють, що а) будьякий союз (асоціяція) чи комітет, створені для тієї мети впродовж двох років після схвалення цієї резолюції, уповноважнюються поставити на публічній площі в Дистрикті Колюмбія пам'ятник українському поетові і національному провідникові Тарасові Шевченкові, б) повновласть, признана під розділом „а)" цієї резолюції перестане існувати, якщо (впродовж п'ятьох років після схвалення цієї спільної резолюції 1) будова статуї ще не почалася і 2) асоціяція чи комітет не посвідчить перед Секретарем внутрішніх справ суми фондів, потрібних для закінчення будови пам'ятника. Секретар не вирішить, що ці фонди є вистачальні для такої цілі". Резолюція рівночасно „уповноважнює і доручає Секретареві внутрішніх справ вибрати відповідне місце, на якому мав би бути побудований пам'ятник, передбачений першою секцією резолюції. Вибір місця та накреслення пляну для такого пам'ятника мають бути затверджені Комісією гарного мистецтва та Столичною Комісією Плянування. Такий пам'ятник має бути збудований „поза державними коштами", себто за приватні фонди.

Обидві резолюції, сенатора Джевітса в Сенаті і конґресмена Бентлі в Палаті, були прочитані та скеровані до відповідної комісії для дальшої акції, якої вимагає процедура перед відданням резолюції під голосування.

Як відомо, ідею побудови пам'ятника Тарасові Шевченкові у Вашинґтоні видвигнула вперше Культурна Комісія Українського Народного Союзу на своїх нарадах 28-го вересня 1957-го року, три місяці після величавого відкриття пам'ятника Шевченкові на Союзівці, оселі УНСоюзу в Кетскильських горах. Опісля ця справа була ще предметом розгляду на кількох нарадах Екзекутиви УНСоюзу та була також з'ясована на останній 24-ій конвенції УНСоюзу в Клівленді в травні м. р. і ця конвенція схвалила однодушно таку резолюцію:

„Тому, що в найближчому чотири-річному періоді припадає 100-річчя з дня смерти найбільшого Сина України Тараса Шевченка, і —

Тому, що Тарас Шевченко вважається патроном нашої організації, і —

Тому, що ця справа вже була предметом нарад і розгляду Культурної Комісії УНСоюзу, 24-та Конвенція доручає Головному Урядові, зокрема Екзекутивному Комітетові і Культурній Комісії УНСоюзу:

1) Продовжувати ініціятиву в розгляді можливостей побудови пам'ятника Т. Шевченкові в столиці країни — Вашинґтоні, та —

2) Увійти в цій справі в порозуміння з іншими організаціями, щоб спільно, всією громадою здійснити цей задум і цю ініціятиву".

Виконуючи постанову цієї конвенційної Резолюції, Культурна Комісія УНС продовжувала заходи в цій справі, в рямках яких голова Комісії гол. предс. УНС п. Д. Галичин у вересні м. р. відвідав сенатора Джевітса в його бюрі у Вашинґтоні та обміркував справу дальшої акції, у висліді якої і був внесений сенатором Джевітсом законопроєкт, про який мова.

Після внесення цієї резолюції в Сенаті, 7-ий Конґрес Американських Українців, що відбувся у Вашинґтоні в днях 21 і 22-го лютого, схвалив зі свого боку резолюцію: „Посилити і підтримати морально та матеріяльно законопроєкти, спрямовані на відкриття у Вашинґтоні пам'ятника Тарасові Шевченкові, найбільшому українському поетові, з приводу сотих роковин Його смерти, як признання за Його працю для ідеалів свободи".

Тепер, після внесення відповідного законопроєкту вже також у Палаті Репрезентантів, назріває час до виконання другої частини конвенційної резолюції УНС, себто до „здійснення цього задуму й ініціятиви спільно, всією громадою".

ПРЕЗИДЕНТ І МЕКМІЛЛЕН ПІДКРЕСЛЮЮТЬ УСПІХ ЗАКІНЧЕНИХ НАРАД

Вашинґтон. — Останньою своєю зустріччю в Білому Домі у понеділок 23-го березня по полудні, през. Айзенгавер і англійський прем'єр Геролд Мекміллен закінчили свої 4-денні наради, ведені головно в минулу п'ятницю і суботу в Кемпі Дейвіда в гористій околиці Мериленду. Мекміллен назвав ті наради „найкращою конференцією, що її ми будь-коли мали", а президент Айзенгавер — за заявою пресового референта Джеймса Гаґерті — признав, що це була „дуже добра зустріч". В останньому дні перебування англійських гостей у Вашинґтоні, в минулий понеділок, англійський міністер закордонних справ Селвин Ллойд і діючий державний секретар Хрістіян Гертер нараджувалися над тактичними подробицями, щодо конференції міністрів закордонних справ, яка має розпочатись 11-го травня ц. р. За твердженням американської преси, Президент і Мекміллен, хоч погодились у принципі, щоб взяти участь у конференції „на вершинах" цього літа, все ж різняться в поглядах щодо передумов для такої конференції. Однак в політичних колах Вашинґтону ніби не сумніваються, що така конференція таки відбудеться. Тактичні подробиці будуть з'ясовані між західніми альянтами щойно згодом, після того, якою покажеться конференція міністрів закордонних справ. У понеділок відбулася у Вашинґтоні також конференція над господарськими проблемами сучасного світу у зв'язку з совєтською економічною офензивою. З американського боку в тій коференції взяли участь секретарі скарбу Андерсон і торгівлі Штравс та заступник державного секретаря для економічних справ Діллон. Щоб не повторилась сумна історія з конференцією „на вершинах" з 1955 року, англійський прем'єр пропонує, щоб ця нова зустріч голів урядів відбулась десь в затишному закутку, подібному, як Кемп Дейвіда, чи ловецькі замки в Шотляндії, і щоб наради були тайні, а оприлюднювано тільки позитивні висліди. Головною причиною використання Совєтами Женевської конференції „на вершинах" для пропаґандових цілей була її явність — твердив буцім-то прим'єр Мекміллен. Америка схиляється радше до погляду, щоб проблеми Берліну не розглядати з Совєтами у відірванні від загально-німецької справи, зате Англія твердить, що Совєтам залежить менше на перебуванні західньо - альянтських військ в Західній Німеччині і в західньому Берліні, як на визнанні Східньої Німеччини і збереженні поділу Німеччини. Хоч в розмовах між Айзенгавером і Мекмілленом виявились розбіжності поглядів, проте ці різниці не були суттєві й обертались в межах обміну думками — твердить преса.

Совєтський корабель перерізав каблі — стверджує нота ЗДА

Москва. — Переслана в понеділок 23 ц. м. совєтському урядові американська нота стверджує, що совєтський корабель ‚Новороссійськ' допустився зламання міжнародної конвенції з 1884 року про охорону підводних комунікаційних каблів та перерізав п'ять трансатлантійських каблів. Американська нота ствердила це у формальній відповіді на „протест" СССР з 4-го березня ц. р. проти переведення ревізії американськими морськими старшинами на названому совєтському тральщикові. Совєти оскаржили тоді Америку, що вона допустилась „провокаційного акту" та зажадали покарання даних американських моряків. Відкидаючи ту ноту, Америка стверджує з свого боку, що вона й надалі буде виконувати місію охоронювання підводних каблів згідно з конвенцією 1884 року, до якої належить також Совєтський Союз. Американська нота в детайлях наводить вислід слідства, переведеного американськими властями у зв'язку з отим перерізанням каблів. Стверджено, що всі випадки перерізання каблів стались на шляху, яким плив „Новороссийск". На тому совєтському кораблі стверджено такі пошкодження глибоких сітей, які вказували, що вони заплутались у каблі. Кабель, видно, витягнули на чердак корабля і розрізали його, щоб звільнити сіть. Американська нота застерігає собі домагатися відшкодування за матеріяльні втрати та домагається, щоб Совєти пильнували краще своїх кораблів.

У СВІТІ

● **В Англії в лютому ц. р.** число безробітних зменшилось на 58,000 осіб і становило 2.5% всіх працюючих. Це поліпшило настрої англійського громадянства в користь Консервативної партії. Проте, минулого тижня останні доповняльні вибори в двох округах, хоч зберегли за консерватистами їх посольські мандати, все ж виявили збільшення відсотку голосів, що впали на список соціялістів.

● **Біллі Ґреґем**, американський протестантський проповідник, який кілька тижнів роз'їздить з проповідями по Австралії, прийняв запрошення групи недолітків у місті Бродбіч виступити на т. зв. „забаві в піжамах". Проте, в справу вмішалась поліція, яка дала проповідникові такі інформації про справжній характер цієї „забави", що Ґреґем відкликав свою участь. В Австралії так само занепокоєні упадком моралі і високою злочинністю серед молоді, як і в Америці.

● **Король Йорданії Гуссейн**, який по дорозі до ЗДА відвідав різні країни тихоокеанського обширу, був присутній на влаштованому в його честь бенкеті у ґубернатора Гаваїв Вільяма Квінна. Оприлюднено світлину, на якій видно розсміяну гарну дружину ґубернатора, що придивляється, як король, наслідуючи гавайських тубільців, їсть двома пальцями їх національну страву.

● **Східньо - німецькі комуністи** розтрубіли в своїх газетах, що стінна мапа, на яку покликався президент Айзенгавер у своїй минулотижневій промові, подає тільки теперішні кордони Німеччини, без Східньої Прусії, заграбаної Совєтами, і т. зв. „відзисканих земель". Німецькі комуністи добачили в цьому зворот в опінії ЗДА, які не визнають теперішнього східнього кордону Німеччини. Речник Білого Дому, Джеймс Гаґерті, назвав твердження комуністів „нісенітницею". Ця мапа, мовляв, не має нічого спільного з становищем Америки, згідно з яким кордони Німеччини можна буде устійнити тільки з суверенною об'єднаною Німеччиною.

СВОБОДА SVOBODA
Український щоденник UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Association, Inc. at 81-83 Grand Street, Jersey City 3, N. J.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J.
Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918
За оголошення редакція не відповідає і не зобов'язується повертати нечамовлені матеріяли.
За кожну зміну адреси платиться 10 центів.
Адреса: "SVOBODA", P. O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

КОНФЕРЕНЦІЯ „НА ВСЯКИЙ ВИПАДОК"

Найважливішою по суті постановою, що її наприкінці минулого тижня прийняли президент Айзенгавер і англійський прем'єр Мекміллен у своїх нарадах в Кемпі Дейвіда, була їхня згода на раз-у-раз повторюване Хрущовим домагання перевести конференцію голів урядів чотирьох великодержав, себто так звану конференцію „на вершинах". У принципі вже й раніше ніхто на Заході не заперечував доцільности такої конференції, якщо вона мала б скінчитися позитивним для міжнародної ситуації вислідом. Зате квестіоновано ту доцільність, якщо нова конференція мала б бути повторенням попередніх конференцій „на вершинах" у Ялті і Потсдамі, ще безпосередньо зв'язаними з останньою світовою війною, і конференції у Женеві, що відбулася влітї 1955 року. В усіх цих трьох випадках Совєти зламали прийняті там компромісові постанови і самочинно проводили далі політику, що загострювала міжнародні відносини і створювала нові джерела конфліктів.

Тому всі західні державні мужі прийняли тезу державного секретаря Доллеса, що нова конференція „на вершинах" повинна відбутися щойно після того, як конференція міністрів закордонних справ приведе до порозуміння в конкретних справах і гарантує успіх зустрічі голів урядів. Однак, Совєти вперто заперечували принцип докладної попередньої підготови, як передумови з'їзду голів урядів. Врешті вони погодились на конференцію міністрів, але з вузько визначеними для неї межами: для формального устійнення часу і місця зустрічі голів урядів і, в мериторичній ділянці, для обмірковування справи мирового договору з двома Німеччинами та перетворення західного Берліну у „вільне місто".

Згодом англійський уряд змінив своє становище і пішов назустріч совєтській вимозі. Сталося це внаслідок останньої подорожі Герольда Мекміллена до СССР. Англійський прем'єр прийшов ніби до переконання, що для будь-якого „зговорення" з Совєтами неможливо поминути в розмовах Хрущова, єдиної тепер в СССР людини, яка сама може вирішувати найважливіші справи і має амбіцію — безпосередньо вести переговори. Тому, мовляв, невдача конференції міністрів закордонних справ не має вирішного значення, бо все одно кожне їхнє рішення Хрущов може перекинути. Арґументові, що нема сутніх даних на порозуміння, коли Хрущов уперто повторює свої вимоги, не сприйнятливі для Заходу, як от закріплення поділу Німеччини мировим договором з „двома" Німеччинами і відхід Заходу з західнього Берліну, цьому арґументові Мекміллен нібито протиставив той арґумент, що були вже прецеденси, коли Москва завертала з позиції, яку вперто обороняла (справа Австрії). Отож, чому, не можна промкнати ніякої нагоди „поговорити", якщо цього хочуть Совєти. У відповідь на заміт, що таке „говорення" дає большевикам матеріял для їх пропаганди, що найпроречистіше доказала Женевська конференція „на вершинах", речники Англії ніби відповідають, що й Захід має свою пропагандивну користь з такої конференції, бо показує перед світом свою добру волю і паралізує демагогічний закид щодо своєї ніби непоступливости і небажання компромісу. Тому „на всякий випадок" не слід від конференції відмовлятись.

Відступлення президента Айзенгавера з його попереднього становища в справі нової конференції „на вершинах" вважається — як подають пресові коментарі — за особисту перемогу прем'єра Мекміллена. Вони обидва ніби також переконали недужого державного секретаря Доллеса, з яким конферували перед своїми нарадами в Кемпі Дейвіда і після того. Таким чином, хоч протягом найближчих кількох тижнів ітимуть ще між західніми альянтами наради над деталями спільної тактики, твердою залишається постанова про участь в новій конференції „на вершинах", яка має відбутися влітї цього року, без попередніх гарантій її успіху.

Можна грубо сумніватися, чи така постанова матиме позитивні наслідки. Переконливіше звучить теза, приписувана газетами французькому президентові де Голлеві, щоб узагалі говорити з Хрущовим якнайменше і виявляти таку тверду поставу в спротиві його вимогам, щоб він не зважувався на насильну їх реалізацію. Але консервативний прем'єр Англії мусить рахуватися з настроями своїх громадян. А в інтересі ЗДА є з підтримати теперішній уряд Мекміллена, бо коли б прийшли там до влади соціялісти, то було б ще гірше. Виграють на цьому — большевики. Хрущов учинив нову нагоду для своєї „красномовности", а президент ЗДА і прем'єри двох інших західних великодержав фігуруватимуть на десятках світлин із членами большевицької олігархії, що використовуватиме московська пропаганда.

Тому з погляду інтересів Заходу, з погляду моралі вільного світу та враження, що його викличе в уярмлених Совєтами народів вістка про рішення перевести ще одну конференцію „на вершинах" — годі вітати цю постанову, як дійсний успіх.

НАФТОВІ ПРОБЛЕМИ ЗДА

Нафта та її продукти відіграли вирішну ролю в останній світовій війні. Вона матиме ще більше значення в тій війні, якою загрожують світові кумуністи, бо її продукти конечні для 1,800 бомбовиків Стратегічного Летунства, від якого залежить безпека країни.

Нафтові продуценти ЗДА постійно нарікають на конкуренцію закордонної нафти, яка дешевша від американської, гальмує розвиток нафтової продукції в цій країні і тим самим спричинює її заленість від імпорту, що під час війни може бути утруднений або й зовсім унеможливлений.

З огляду на це президент Айзенгавер 10-го березня ц. р. видав зарядження, за яким надавати нафту та нафтові пінфабрикати вільно буде ввозити до ЗДА хібащо на окремий дозвіл секретаря внутрішніх справ. Це зарядження зобов'язує з днем його оголошення, а від 1-го квітня воно буде поширене й на готові до вжитку нафтові продукти і та нафтові посліди. Найбільша редукція має бути переведена в імпорті важкого нафтового пального: з 300,000 бочок денно до 60,000.

Очевидно, що американські продуценти нафти вдоволені з цього зарядження Президента, але імпортери нафти твердять, що воно — занадто драстичне і може спричинити збурення цін на внутрішньому ринку. А це може статися тим більше, що окремі стейти, де знаходяться поклади нафти, інколи нерадо видають дозволи на поширення у себе нафтової продукції. Отже, уряд повинен дбати про те, щоб нафта і нафтові продукти не дорожчали.

Деякі нафтові промисловці невдоволені з того, що нафтовики самі запросили уряд втрутитися в нафтову промисловість, бо тепер уряд мусітиме, якщо зайде потреба, визначати тверді ціни на нафту й нафтові продукти і тим самим контролювати цю галузь промисловости. Проте, президент Континентал Ойл Компані Л. Ф. МекКоллум заявив: „Треба сподіватися, що уряд діятиме в інтересі оборони держави і не поглиблюватиме своєї контролі".

Ще гостріше висловився про зарядження Айзенгавера президент Тайдвотер Ойл Компані, Джордж Ф. Сетті який називає його великою помилкою, що порушить приязнь поміж ЗДА і країнами, які продукують нафту. Президент філії Стендарт Ойл Компані (Ню Джерзі) Морґан Дж. Дейвіс єхвалює це зарядження і твердить, що „зменшення імпорту повинно сприяти розвиткові нафтової промисловости в ЗДА, отже піднесенню їх оборонної сили.

Але представники тих стейтів, які не продукують нафти, критикують Президента, мовляв, зменшення імпорту нафтових продуктів переведене в інтересі тексасців, і це викличе подорожчання газоліни. Зокрема, республіканська сенаторка з Мейну Маргарет Чейс Смит критикує Айзенгавера за те, що протеґує він Тексас, а зовсім не дбає про розвиток текстильного промислу в Мейні, який терпить внаслідок чимраз більшого імпорту текстилій з-закордону. Демократичний конгресмен з Огайо Чарлз А. Ваник каже, що Президент пішов на руку Тексасові „коштом американського народу".

Невдоволений із нового зарядження Айзенгавера і канадійський прем'єр Джан Діфенбейкер ,який заповів відповідний демарш у Вашинґтоні. А голова канадійської опозиції Лестер Б. Пірсон заявив, що ЗДА, уґрунтовуючи свій крок, „додали до шкоди, спричиненої Канаді, ще й образу", мовляв, обмежують імпорт нафти на те, щоб скріпити оборону країни. І це тоді, — сказав Б. Пірсон, — коли оборона Канади тісно зв'язана з обороною ЗДА.

Як бачимо, американська нафтова продукція має цілу низку проблем, які важко розв'язати так, щоб усі заінтересовані були задоволені. До цих проблем присдчується ще й справа податкових полегш нафтової продукції. Згідно з ухвалою Конґресу з 1926 року, 27.5 відсотка від половинної кількости видобутої кожною продукційною одиницею ропи звільняється від прибуткового податку. Проти такого способу звільнювання від оподаткування виступають конґресмени з тих стейтів, які не мають нафтових покладів, а продукують інші мінерали, що користають із менших податкових привілеїв (сірка та уран мають податкове звільнення від 23% продукції, метали — 15 відс., вугілля — 10%, шутер (гравій) і пісок — 5 відсотків).

Нафтовики побоюються, що цього року Конґрес знову старатиметься зменшити податкові полегші для нафтового промислу. Вони твердять, що нафтовий промисел є найбільш рисковний, бо дуже часто більйони долярів видаються на пробні верчення, які не приносять ніякого успіху. Тому федеральний уряд повинен підтримувати домашній нафтовий промисел, без якого немислима здорова економіка і без якого ЗДА не зможуть оборонитися від агресії, що нею постійно загрожує СССР.

ВЕЧІР СИНЬООКИЙ...

Вечір синьоокий,
вечір срібнокрилий.
Пінитьея глибокий
сніг сріблястобілий.
Синя квітка туги
з місяця упала:
Спомини у серце
повстромляли жала.

Келіх кришталевий
вщерть налитий горем.
В хаті смуток квітне —
заметіль надворі.
Відчиняйте двері,
зустрічайте гостя!
Вітер б'ється в вікна
і сміється в злості.

„Відчиняйте двері,
я приніс новини!" —
Голосом гукає
вітер хуртовинний.
А ніде ні стежки,
а ніде ні сліду.
Тільки коник-місяць
синім шляхом іде.

Загубив підкову
і зоря погасла,
А мороз на шибці
креслить квітку щастя.
В небі коник-місяць
іде без утоми,
Із чужини серце
він везе додому.

ВІРА ВОРСКЛО

ПЕРЕЯСЛАВСЬКЕ ПОВСТАННЯ 1666 Р.

В „Українському історичному журналі" (ч. 4, липень-серпень 1958 р.), який тепер виходить у Києві в видавні Інституту історії Академії Наук УССР, знаходимо статтю К. Стецюка під поданим угорі заголовком. „Переяславське повстання, — зазначає автор у передмові до своєї статті, — не знайшло належного висвітлення як у дореволюційній, так і в радянській історичній літературі", але має воно велике значення, як „ланка в цілому ланцюзі повстань, які вибухали на Україні в період 1666-1671 рр. і були спрямовані проти феодально-кріпосницького гніту і всієї системи феодальної Російської держави".

Прикметна вже сама назва цього повстання, що вибухло через яких 12 років після „возз'єднання", докононого Переяславською угодою 1654 року, — і через два роки після розгрому московської армії під Конотопом.

Свою статтю починає К. Стецюк з т. зв. „Московських статтей", за якими стягання податків з українського населення мало перейти до рук царських воєвод, призначуваних уже не тільки до Києва, Чернігова, Ніжина, Переяслава, але й до Новгорода Сіверського, Канева, Полтави, Кременчука, Остра та інших міст. За тими статтями передбачалося вмістя більшу підлеглість українського духовенства московському патріярхові, а натомість гетьманові Брюховецькому надавалось звання боярина. Для з'ясування контингенту населення, яке мало сплачувати податки, плянувалось провести перепис. „Московські статті", — зазначає автор, — були дальшим звуженням політичної автономії України, одним із заходів, запроваджуваних царським урядом для посилення своїх позицій на Лівобережній Україні".

Боярський сан гетьмана і дворянське звання, надане Москвою деяким полковникам, викликали велике обурення козаків: „У нас це в прежних ляхів, — казали козаки, — а-он де заводят новий образец і волности наші од нас всі одходят".

Навесні 1666 року з Росії на Україну прибули переписувачі. Млинарську міру почала збирати „казна". В Прилуці, Лубнях, Гадячому, Миргороді, Полтаві, Батурині з'явились московські воєводи. Вони, — пише автор, — нехтували місцеві традиції, нехтували правами українського народу, захоплювали мастності. В містечках Котельві і Куземиній царські військa чинили всякі утиски господарям, ґвалтували їх жінок. „Уже не мало людей із Котелви розбреглось, не могуще терпіть тих обид нестерпимих", — писав генеральний підскарбій Ракушка-Романовський гетьманові Іванові Брюховецькому. Свавілля воєвод та їхніх військ давалося взнаки і в інших містах — у Переяславі й Ніжині. Коли селяни і міщани чинили опір, їх залякували побоями та стратою. „Всякому своє здоров'я миле, а як станут угрожать здоров'ю, трудно жить", — так характеризував сучасник тодішнє становище українського населення.

Гетьман Правобережної України Петро Дорошенко пильно стежив за подіями на Лівобережжі, поставивши собі за мету скористатися з невдоволення народу („має" — пише автор), щоб з поміччю Туреччини стати гетьманом обох частин України. В цій справі йому активно допомагали частина козацької старшини і група вищого духовенства на чолі з митрополитом Йосифом Тукальським.

Гетьман Брюховецький та його прихильники не бачили в Україні сили, на яку вони могли б спертися. В стані крайньої розгублености Брюховецький буквально засипав царя листами з проханням прислати на поміч якнайбільше „ратних людей".

Повстання вибухло 18 липня 1666 року в Переяславському полку, в слобідці Богушівці. Його керівниками були сотник Хоменко із Харківців, полковий обозний Іван Приґара, переяславські козаки Іван Момотів, або Момон, Ярема Загарук, Захар Лободин, Панас Косик, Степан Білик, Богдан Словик та Григорій Кульбачка. Козаки-повстанці обрали на раді нову старшину і вислали до гетьмана Дорошенка листа, в якому просили негайно йти на допомогу, щоб вибити з Переяслава воєводу Вердеревського. Але, не дочекавшись допомоги, вирушили самі. З приходом козаків у Переяслав зчинився заколот, в якому взяли участь також міщани. Під час боїв у тому місті, за офіційними даними, з 500 вояків московської залоги згинуло 200.

За якийсь час повстання охопило багато сіл, містечок і міст Переяславщини. Неспокійно було і в інших полках, особливо у Миргородському. За деякими відомостями на поміч повстанцям Дорошенко надіслав тисячу правобережних козаків. Неспокійно було навіть на Глухівщині. Побоювання московської адміністрації сформулював воєвода Шереметьєв в листі до царя: „Апасаемся, государ, чтоб всех малороссийских городов казакі тоже, великому государю, не ізменілі".

На придушення повстання гетьман Брюховецький кинув значні сили на чолі з полковниками: гадяцьким — Семеном Остренком, ніжинським Гвинтівкою, лубенським — Богданом Щербаком та ін. Брюховецький радив царському урядові припинити на деякий час перепис населення, „покаміст їх козача шата утишиться". Сам він не відважувався йти на розправу з переяславцями і залишався з Гадячому, хоч боявся змови й не довіряв навіть своїм прибічним полковникам. Царський уряд вислав на допомогу гетьманові війдатії кінноти на чолі з Щербатовим, а також загони калмиків. Усім їм дано настанову — містечка, мешканці яких брали участь у повстанні, „висечь, вижечь і всячески разорить, чтоб впредь нікому пристаніща не било".

У липні 1666 р. війська Щербатова вступили до Переяслава, примусивши повстанців відійти в його околиці. Від того часу Переяслав став основною базою для московських військ у боротьбі з повстанцями.

Особливо великі бої відбувалися між козаками і урядовими військами під Гельм'язевим і Піщаним. Про си...

(Закінчення на стор. 3)

МИМОВОЛІ ПРИЗНАЛИСЯ:

Вибори до Верховного Совєту на Україні, що відбулися 1 березня цього року, нецікаві своїм „духом перемоги". Наприклад, московські „Ізвєстія" пишуть 6 березня про вибори в Україні, мовляв, блок комуністів і безпартійних здобув „нову визначну перемогу". Та й як же не „перемогти", коли до виборів допущено тільки один список? Такі „перемоги" здобували свого часу Муссоліні й Гітлер, тому не офіційне захоплення комуністичної преси нікого не може переконати.

Вибори до Верховного Совєту Української ССР цікаві з іншого боку: вони кидають світло на той терор і гноблення, під яким живе многостраждальна Україна. Цю картину поневолення і застрашування дають сухі числа, до яких переходимо.

Повноправних виборців, зареєстрованих в Україні перед 1 березня 1959 року, було 28,606,892. Чотири роки тому, а саме 27 лютого 1955 р. — повноправних виборців до Верховного Совєту було 25,365,390. З порівняння виходить, що протягом чотирьох років в Україні число людей понад 18 років збільшилось на 3,241,509.

Ми могли б радіти таким збільшенням населення в Україні. Але, на жаль, доводиться ствердити ,що для радости немає причини. Відомо ж з совєтської статистики, що наслідком примусових переселювань за Урал людність в Україні останніми роками не збільшувалась, а, навпаки, зменшувалась. Коли б ми визнали, що збільшення числа виборців за 4 роки сталося наслідком природного приросту (молодь від 18 до 20 років), то це суперечило б відомим фактам: молоді люди в Україні між 18-22 роком прожили своє раннє дитинство в огні й бурі другої світової війни, що двічі перекотилася по нашій території від Карпат і до Кавказу. Смертність між цими дітьми була найбільша наслідком голоду „терору" — комуністичного і нацистського — та воєнних дій, коли не було медичної допомоги для людности, від чого найбільше терпіли діти. Тому ніхто не повірить, що збільшення числа виборців до Верховного Совєту було наслідком природного приросту людности в добі другої світової війни.

Шукаючи пояснення для цього, ми, натрапили на закон Верховного Совєту УССР з 25 грудня 1958 р., який скасував параграф 115-ий конституції Совєтської України, що позбавляв виборчих прав громадян, судово покараних. Давши виборчі права особам, засудженим совєтською адміністрацією, цей закон тим самим збільшив число виборців в Україні на З мільйони. Ці тепер відновлені в правах „злочинці" належать до репресованих, що були карані з причин політичних. Величезна їх більшість — мужчини. Ці тепер „помилувані" комуністичною владою „злочинці" творять 8 відсотків людности України, або 11.3% всіх дорослих мешканців.

Це — страшний відсоток. Правдоподібно, кожний четвертий, а може й третій мужчина в Україні був після другої світової війни репресований комуністичним урядом. Очевидно, ці люди, перетерпівши заслання і каторгу, зазнавши страху і мук у неволі, голосували за список „комуністів і безпартійних", щоб комуністична партія мала нову „визначну перемогу". Але це не значить, що ці гнані й голодні в душі примирилися з режимом, що гнобить Україну.

П. С.

Ю. Студинський

КЛОПОТИ З НОВИМ ПРЕЗИДЕНТОМ

Дослідчий інститут публічної німецької опінії переповадив недавно анкету на тему, кого німці з соціяльної ієрархії найбільше шанують, тобто, які соціяльні становища найбільше шановані в німецькому громадянстві. Найперше місце із вислідах цієї анкети зайняли німецькі католицькі єпископи. Друге місце припало професорам університетів. Щойно на третьому місці опинилися союзні міністри. А аж на сьомому та восьмому місці опинилися подинокі крайові міністри.

Отже, не припадково кандидатами на пост президента Союзної Німецької Республіки є два професори. Німецькі соціял-демократи виставили кандидатуру професора державного права Карльо Шміда, що є також членом німецького союзного парляменту і втішається респектом у широких колах німецького суспільства, а німецькі християнські суспільники бажають, щоб наступником професора Гойсса став теперішній міністер господарства Ергард, колишній професор суспільної економії Мюнхенського університету.

Але ця остання кандидатура викликала великі застереження серед членів парляментарної фракції християнських суспільників. Сталося це не тому, що вони проти його особи, але вони вважають, що пост президента республіки наскрізь репрезентативний, а проф. Ергард належить до найбільш дійових політиків Християнської партії, і з його іменем тісно пов'язане т. зв. „господарське чудо". Кажуть, що міністер Ергард отримав багато тисяч телеграм з різних кол німецького громадянства з проськобою відмовитися кандидатури на пост президента республіки. Парляментарна фракція християнських суспільників відбула дуже бурхливе засідання, на якому найвизначніші представники цієї партії висловилися проти кандидатури проф. Ергарда, вважаючи, що сучасне німецьке господарське становище вимагає, щоб Ергард затримав керівництво союзним міністерством господарства. Мабуть Аденауер бажав би особисто, щоб Ергард став президентом держави, бо він не хоче допустити, щоб цей репрезентативний пост все таки попав в руки соціялістів. Тут можна чути й критичні завваги, і то навіть в колах християнських суспільників, що добре було б, коли б президентом республіки став соціяліст, бо щоб вимкнути соціял-демократів від впливу, їх треба по-ставили б, як опозиційна партія, тісніше пов'язані з керівництвом держави.

Зрештою, не маємо бажання перегинатися з телеграфічними агенціями, що незабаром подадуть про рішення, які западуть щодо кандидатури християнських суспільників на найвище державне становище. Хочемо тут підкреслити, що не тільки конститутиція ,але й практика останніх дев'ятьох років доводили до того, що ціла керма внутрішньої і закордонної політики Західної Німеччини лежить в руках канцлера.

Проф. Гойсс, який уже дві каденції очолює пост президента, зумів витворити для цієї функції окремий стиль. 75-річчя його життя вшанувала наведено ціла Німеччина без огляду на партійну приналежність. Усі віддавали йому честь за його об'єктивність, зрівноваженість та за його строгу оборону конституції. Під цим оглядом Гойсс зразково вив'язався із своєго завдання. Проте, одна річ йому не вдалася: він хотів змінити мелодію і слова державного гимну. Мелодія дуже гарна, слова також не злі, але сам пропаґував цей гимн, усі радіовисильні передавали його, але публіка не прийняла президентового проєкту, і відтоді він обмежився виконуванням строго репрезентативних функцій.

С. Риндик

АМАЗОНКА

(Оповідання А. Д.)

(1)

Історія, що про неї хочу оце оповісти, почалася малим жартом. Одного дня я одержав листа, де між іншим стояло:

„. . . а наш феодал продав свій масток. А продав його якомусь грекові чи туркові. А в того грека є дочка, а в тієї дочки краса, а тієї краси ні пером описати, ні в казці розказати, а як ти не віриш, то прийдь і сам побачиш це чудо.

А це писав Яшка".

Під листом була дописка: „Приїзджай і переконаєшся, що Янкель може часом сказати правду. Юзьо".

Яша Феферґольц і Юзьо Ціхоцький були моїми шкільними товаришами і друзями. Батько Яші мав у місті крамницю, батько Юзя служив у нашого пана за якогось економа, а всі ми разом училися в одній гімназії, разом скінчили її та разом записались до університету, де наші дороги розійшлися по різних факультетах. Яша і Юзьо здебільшого сиділи вдома, тільки час від часу їздили складати якісь свої іспити, а викладів і лябораторій. Алеж ця різниця ані найменшою мірою не вплинула на наші взаємини. І коли була нагода зійтися, ми її з великою охотою використовували, а не раз при тому сходилися і в якім-небудь милим притулку, де можна було, для здобуття ліпшого настрою, вихилити одну-дві чарки. Найбільшу охоту до чарки мав Юзьо, найменшу Яшка, але й він із бігом часу зовсім добре засимілювався.

По другій чи по третій чарці Яшка переходив на пооспілиту мову. Ще трохи згодом розбирала Юзя. Потім Яшка починав виспівувати різні мелодії і так підохочував мене, що я хапав його в обійми і притискав до себе. Моя сентиментальність до Яші походила з того, що він був дуже веселий і добрий.

Юзьо Ціхоцький був із іншого тіста. Це був дуже чепасний хлопчина. Звичайною нашою з повеєдінки була в нього трійка. За це батько не раз бив його, а ми дуже любили його і при кожній нагоді старалися обороняти перед напастями начальства. Він чудово доповнював нашу трійку: Янкель був добродушним гумористом, я сантиментальним, а Юзьо наловином авантурником, отже найціннішим членом нашої партії. Де він тепер і що з ним, не знаю. Так само не знаю, що сталося з Яшкою . . .

Згаданий на початку лист прийшов у часі моїх останніх іспитів. Закінчивши їх, я приїхав додому. Першим ділом було відвідати друзів і випити з ними відповідний мого„річ. Я став кандидатом на гімназійного вчителя і разом з тим, на підставі державних законів, „лічним гражданином", себто перестав бути „крестьяніном". За чаркою велася розмова зосереджалась коло особи панської дочки. Це, звичайно, була чиста теорія. Куди там бідним хлопам до панни, що має тисячі десятин! Але нічого не заважало нам про таку дівчину поговорити. Тільки я не виявляв великого захоплення справою, бо не бачив тієї дівчини, а описи Яші чи Юзя вплинали на мене не більше, ніж ті красномовні тиради, що їх часом читаємо в творах красного письменства.

— Хлопці, — сказав я, вислухавши велику порцію похвал на честь краси панської доньки, — що той майстер не вродився, що міг би своїми описами мене чи бодай зробити здібним уявити собі ту красу. Тож найліпше зробите, коли перестанете про це говорити, а замість того порадите мені, де б я ту благословенну спадкоємицю, Венери міг сам побачити. Тоді і тільки тоді справа розв'яжеться сама собою і відразу. А насамперед скажіть, що це за грек?

На це слово Яшка відразу заспівав:

Грек із Одеси,
еврей із Варшави,
Юний корнєт
і седой ґенерал . . .

— Що це значить? — питаюся, не зрозумівши.

— А це значить, що чорт його знає, що це за люди. Можливо, що греки, бо грецьке прізвище — Зосимато. А можливо, що молдавани чи якась інша заволока. Росія матушка — велике государство, то має всякої віри багато. А в кожному разі це не жиди і не гої, а справді панська кістка-мастка. Дівчина має сірі очі, хоч сама шатенка. Та це пустяки. І я розумію, на якого дідька тобі знати, що це за люди? Що тобі з того? Головна річ — дівчина, незалежно від того, якої вона раси чи племени. А дівчина варта того, щоб її побачити. І це дуже легко зробити. Щодня вона сідає на білого коня і їздить по всіх володіннях. На жаль, не сама. За нею завсіди їде її джура. На відповідним до свого стану віддаленні. Сидить він на коні рівно, мов тичка, увесь у брузументах, має на обличчі з обох боків бакенбарди Франца Йосипа, і наводить страх на людей. Через цього вірного раба не можна з дівчиною зав'язати знайомства. І ніякому гоєві не раджу пробувати, хай би він був не знати який „лічний гражданин". Наш Юзьо живе на самім фільварку, недалеко самого палацу, можна сказати під самим боком, і щоб там не казати, належить до шляхетського стану, нехай навіть безходачкового, але й він нічого не вдіє і мусить дивитися на ту красуню через шпари в паркані. Правда, Юзьо?

— Правда, але не тому, що я боюся Франца Йосипа, а тому, що слухаюся рідного батька. А той твердо сказав мені, щоб я не важився зачіпати дівчину. Боїться, щоб пан не розгнівався. І я дав слово. А тепер немилосердно страждаю. Здається, не додержу слова.

ПРО ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКИЙ СОЮЗ З 1920 РОКУ

Інститут Пілсудського в Америці, який займається дослідом найновішої історії Польщі, влаштував у середу 18-го березня ц. р. в залі Фундації Косцюшковської у Ню Йорку дискусійну доповідь професора Гарвардського університету, Каміля Дзєвановського, на тему „Федераційна політика Иосифа Пілсудського". Прелеґент розпочав цитатом з недавно проголошеної поеми Иосифа Лободовського (накладом „Культури" в Парижі) „Пісня про Україну", назвавши її „поетичною синтезою" його доповіді. Він відмовився входити в подробиці Варшавської конвенції з квітня 1920 року і Ризького миру з березня 1921 року, прийнявши, що приявні знають про ці події. Зате піддав докладнішій аналізі тодішню міжнародну ситуацію і становище урядів Англії і Франції супроти большевиків та всієї революції на Сході Европи. Навів низку новознайдених і оприлюднених доказів на існування федераційної концепції Пілсудського та палко боронив її доцільність. Признав, що „прогрою в перемозі" був Ризький мир, який похоронив цю федераційну концепцію. Внаслідку невдачі польсько - українського порозуміння, не здійснились теж польські федераційні пляни в обширі Балтики. Вичисливши низку причин невдачі походу на Київ у 1920 році, Дзєвановський у висновку ствердив, що з історичної перспективи федераційна концепція Пілсудського, не зважаючи на всі її від'ємні сторінки з практики 1920 року, це єдино правильний шлях для майбутности східньо - европейських народів, вічно загрожених московським імперіялізмом.

Доповідь проф. Дзєвановського тривала несповна три чверти години і відзначалась академічним спокоєм та знанням національно - політичної проблематики Сходу Европи, зокрема знанням революційних відносин з рр. 1917 - 21. Насвітлювала правильно тодішні відносини в Польщі і в Україні. В пізнішій дискусії забрали слово м. і. проф. Галецький, а з-посеред досить численно приявних українців — ред. І. Кедрин і Борис Ржепецький. Єдиним скреґітливим моментом того цікавого вечора був останній в дискусії виступ одного польського громадянина, який не тільки заперечував твердження українського дискутанта, наче б Пілсудський був відповідальний за Березу Картузку, але й що в Березі Картузькій не було українських політичних в'язнів, а були тільки — палії польських маєтків! Враження цієї заяви було таке, що звільняло від спростування. (Український дискутант твердив, що спомин про Березу, як характеристичний показчик відносин, які настали після т. зв. травневого перевороту Пілсудського в Польщі, мусів затерти спомин про федераційні пляни Пілсудського, тим паче, що і текст конвенції з 20 квітня 1920 року і його реалізація та Ризький мир були для українців поганою дійсністю). На тому самому вечері показано уривки з старих фільмових знімок з 1920 року. Показано м. і. зустріч Пілсудського і Симона Петлюри у Жмеринці, тексти відозв Пілсудського і Петлюри до українського народу з квітня 1920 року, текст промови Пілсудського на прийнятті у Петлюри у Вінниці, похід польських та — окремо — українських військ ітп. Мабуть у зв'язку з тою доповіддю, недільний додаток „Нового Свята" в Ню Йорку з 14-го ц. м. приніс дуже цікаву і пристойну статтю Юліюша Лукасєвіча „Уваги про українську політику марш. Пілсудського" з гострою полемікою проти недавнього антиукраїнського виступу кол. соціялістичного соймового посла Адама Праґера у Лондоні. У тому ж додатку названого польського щоденника поміщено текст згаданої вище відозви Й. Пілсудського „До мешканців України" з 26-го квітня 1920 року.

І. К-н

Сенатор Кеннеді проти скорочення тижня праці

Ню Йорк. — Промовляючи в неділю дня 22 березня на зібранні предсідників 350 відділів робітничої спілки Об'єднані Автомобільні Робітники, сенатор Джан Ф. Кеннеді заявився проти плянів провести скорочення тижня праці. Під сучасну пору такий захід був би цілком недоцільний і, як заявив Кеннеді, таке скорочення тижня праці не дало б нічого для протидіяння безробіттю у ЗДА. Згідно з пропонованим пляном, тиждень праці мав би бути скорочений із 40 годин до 35, і це скорочення мало б причинитися до зменшення безробіття. Не зважаючи на те, що Кеннеді висловився дуже рішуче проти скорочення тижня праці і то на робітничо-спілчанському форумі, учасники згаданого зібрання, що відбулося в готелі „Ню Йоркер", його дуже тепло вітали й не опонували проти його думок.

Д-р Василь Луців

ПОТРІБНО ДОПОМОГИ БАТЬКІВ

Одною з важливіших проблем нашого громадського життя — це проблема виховання нашої молоді і дітвори. Рідна Школа, церкви та українські організації дбають про те, щоб дітвора і молодь знали рідну мову, історію, письменство та традиції й культурні надбання українського народу. Про це тут і там говориться і пишеться.

Ніде правди діти, досі у нас не було спеціяльного журналу, що займався виключно тими справами. Те, що писано і говорено, було принагідне і не усистематизоване. Щойно чотири роки тому Об'єднання Українських Педагогів Канади почало видавати журнал „Учительське Слово", котрий присвятив тим питанням більше місця. Очевидно, цей журнал теж не був присвячений всеціло виховним справам. Це радше був методично-практичний журнал для вчителів рідних шкіл. Практика показала, що хоч такий журнал дуже потрібний, мусить перейти на нові позиції і перш за все стати журналом для батьків.

Після відповідної підготови, одна з Методично-Наукових Конференцій ОУПК в Торонті, винесла відповідні резолюції і в 1958-му році появляється цей же самий журнал під назвою „Рідна Школа" зі зміненим змістом та формою.

В журналі за 1958 р. брав участь і співпрацював цілий ряд наших визначних педагогів та науковців. Журнал став органом не тільки ОУПК але і всього організованого вчительства у вільному світі. У ньому співпрацюють автори з Канади, ЗДА, Англії Бразилії, Аргентини, Німеччини, Італії тощо. У ньому заступлені такі ділянки: 1) Виховання і навчання; 2) Батьки і діти; 3) Відділ юних читачів; 4) Методика і шкільна практика; 5) Наше життя; 6) Українська культура; 7) Визначні педагоги та інші.

Багато статтів журнала були передруковувані або обговорювані на сторінках нашої преси. Деякі з газет і журналів згадали наше видання не злим словом, але в цілому справа журнала належно не спопуляризована. Він і досі не знайшов широкого читача.

Це все привело до критичного стану, і на цьогорічних Річних Зборах ОУПК в Торонті були поважні думки про припинення цього високо дефіцитового видання. Щорічні недобори помимо жертвенної і безінтересовної праці і редакційного і адміністраційного персоналу вказують, що помимо жертвенної і фанатичної посвяти цій справі одиниць, без загальної піддержки — справи не зрушимо з місця. Нам треба розбудувати здорову основу кожного періодичного видання — поширити журнал в маси і опертися на передплатниках.

Для рятування ситуації я добровільно роблю ще одну спробу і перебрав редаґування та адміністрацію журнала „Рідна Школа" в свої руки. Сам нічого не вдію, тому вертаюсь до друзів педагогів, священства і громадських працівників з глибоким проханням: Допоможіть утримати журнал при житті, поширіть його між нашим громадянством та своєю співпрацею підвищіть рівень і зміст єдиного під ту пору виховного журнала в діяспорі. Нехай не буде ні одної школи, церкви чи громадської установи, котра нам не допомогла б у поширенні журнала.

До батьків, бо для них перш за все журнал призначений, звертаємось з проханням: пишіть до нас листи зі своїми спостереженнями зв'язаними з вихованням дітвори, або запитуйте нас, як поступити в таких чи інших трудних питаннях. Передплатіть журнал „Рідну Школу" і подайте адреси друзів. Річна передплата: дол. 2.50. Адреса: „Рідна Щкола", 39 Індіян Рд. Торонто, Онт. Канада.

ПЕРЕЯСЛАВСЬКЕ ПОВСТАННЯ 1666 Р.

(Закінчення зі стор. 2)

лу опору, що його чинили повстанці, можна судити з реляції воєводи П. Шереметьєва, надісланої до Москви. „І он де, князь Константин, — писав Шереметьєв, — з твоїми, мілостівий государ, ратнимі людьми і з обозом за испріятельскімі людьмі шол до местечка Песцаного, і с того местечка виходілі многіє люди і чинілі в твоїмі ратнимі людьмі бой... і білісь с третьєго до девятого часу дня". З-під Піщаного Щербатов відступив до Переяслава, щоб зібрати свіжі сили.

Більша частина повстанців зібралася в Золотоноші. Дві тисячі козаків мужньо боронилися, замкнувшись у фортеці. З наказу Щербатова місто почали обстрілювати з гармат. Від гарматних пострілів спалахнули пожежі. 8-го серпня частина московських військ вирушила до містечка Богушівки. Рятуючись від каральних загонів, мешканці повтікали за Дніпро, а ті, що залишились, погинули від рук москалів. „А которих, ґосудар, людей засталі, — повідомляв царя Щербатов, — і тех твої ратниє люді побілі".

Під Золотоношею Щербатов зібрав військову нараду, на якій вирішено відступити до Переяслава і дати перепочинок військам. Тим часом полковник Мигалевський побивав беззахисних людей і палив містечка, населення яких допомагало повстанцям.

Об'єднаними силами царський уряд здушив повстання на Переяславщині. „Селянсько-козацькі маси, — закінчує свою статтю К. Стецюк, не могли перемогти добре озброєні сили царського і гетьманського урядів. Втручання Дорошенка не тільки не сприяло повстанню, але, навпаки, заважало його розвиткові. Орієнтація Дорошенка на татар не була популярною і відштовхувала від нього народні маси".

Запобігаючи заворушенням на Україні в майбутньому, царський уряд звелів заборонити козакам мешкати в Переяславі, наказавши „жить їм за городом в слободках і в город їх нє пропускать, а жить в городє мєщанам і ґосударєвим ратним людям..." Але гетьманська адміністрація зуміла переконати царський уряд в недоцільності такого заходу, доказуючи, що „нині учинити того нельзя, потому что єле нє во вся укротился бунт, чтоби єле інвє города на то смотря нє збудоражились".

Ось так виглядало, згідно з історичними документами, становище на Україні в найближчих роках після Переяславської угоди про „возз'єднання". Очевидно, совєтський історик К. Стецюк, статтю якого стисло зреферовано, намагався представити Переяславське повстання в марксівсько-ленінському дусі, підкреслюючи передусім клясові антагонізми, як його основну причину. Але, в процесі дослідження підложжя тих протимосковських заворушень, що, як виходить з документів, охопили не тільки козацтво, але й старшину та духовенство, він мимоволі заперечив і повалив основну тезу совєтської пропаґанди щодо „возз'єднання". І історична правда спливла нагору. Історія Переяславського повстання, як „ланки в цілому ланцюзі повстань 1666-1671 років", як продовження війни з Москвою 1659 року — удокументоване свідчення дійсних прагнень українського народу жити своїм життям, незалежним від московської опіки. А рівночасно ця історія є ще одним доказом вродженої імперіялістичної захланности „старшого брата", який нині хоче накинути „московські статті" вже цілому світові.

В. С-ко

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Загальні Річні Збори Об'єднаних Українсько-Американських Організацій Західньої Пенислвенії у Питсбурґу, Па.

Українська спільнота Західньої Пенсилвенії, з хвилиною розв'язання Філії УККА на Зах. Пенсилвенію, довший час не мала свого представництва, що заступало б її інтереси в нашому американському житті і координувало б громадську працю у всіх ділянках нашого українського життя. Після підготовчих праць 23-го лютого скликано Установчі Збори і на них вирішено назвати нове репрезентаційне тіло нашої спільноти — Об'єднані Українсько-Американські Організації Західньої Пенсилвенії, до якого приступило 44 організації. Прийняли статут, що дає всім тим організаціям такі самі права й такі самі обов'язки.

Хоч не всі наші організації, і в самому Питсбурґу і в інших місцевостях Зах. Пенсилвенії, приступили до цього Об'єднання, і не всі, які приступили, виконали свої зобов'язання у праці Об'єднання, то все ж таки на Річних Загальних Зборах ЗУАОЗП, що відбулися 27-го січня 1959 р. стверджено, що наша спільнота завдяки Об'єднанню не одну цеголку вклала в розбудову нашого життя й життя Америки. Виступ на телевізійній програмі д-ра Л. Ортинського, збірка грошей на Американський Музей Іміґрації 1,151 долярів, на видання Української Енциклопедії 143,50 дол., спонзорування Капелі Бандуристів ім. Т. Шевченка, що дало Капелі понад 3,000 дол., улаштування „Українського Дня" і 22-го Січня при повній співпраці Католицької й Православної Ліґ Молоді, нав'язання контакту з американськими організаціями, — це здобутки нашої спільноти в одному році, що їх досягнено тільки завдяки ОУАОЗП. Наша спільнота горда не сумами долярів на різні цілі, а горда братерською любов'ю і одним фронтом, що у ньому вона знаходить повне вдоволення, почувається рівним з рівним в українській сім'ї і в тому фронті знаходить піддержку для дальшого життя в користь української одиниці, у користь українській спільній справі.

На Інавґураційному Засіданні члени новообраної Управи ОУАОЗП, у склад якої входять — Петро Деркач — голова, Михайло Майнош і Михайло Скрабут — заступники, Осип Головацький і Дарія Баґан — секретарі, Іван Мічел — скарбник, Маріян Попіль — правний дорадник, Антонина Крицька, Анна Юга, д-р Антін Луцький, д-р Петро Стерчо, д-р Ярослав Микулович, Михайло Шибінський, Грогорій Павлушко, Іван Федак, Іван Мицик, Михайло Комічак, Петро Кочірка — радні, Марія Малевич, Петро Старощак, Михайло Шелеґіда — Контрольна Комісія, — приступили до вирішування багатьох нових проблем, що виринають у цьому році, яких українська спільнота не сміє поминути, до яких розв'язання вона повинна спонтанно причинитися, пам'ятаючи, що тільки спільними силами ми зможемо осягати намічені цілі.

Голос

Річні Збори Українського Центрального Комітету в Елизабет, Н. Дж.

1-го березня ц. р. відбулися Річні Загальні Збори Українського Центрального Комітету, організації, яка є репрезентативним тілом всіх українських національних організацій нашого міста.

УЦКомітет проводить свою роботу переважно загального, українсько-національного характеру, і робить це в імені тих організацій для добра української справи і слави своєї громади.

Треба з приємністю підкреслити, що на цих Річних Зборах було гідно репрезентоване українське жіноцтво нашого міста. Від Дочок України представницями були загально відома діячка п-і Марія Процак і п-і Сосницька. Від Пласту і Відд. Провидіння також відома п-і Ірина Левицька, а від Сестрицтва Любов Відд. 37 УНСоюзу п-і Параня Ільків.

Звітування Управи виказало, що мимо деяких недотягнень все таки зроблено багато. Переведено збірку у формі „Писанки" для наших бідних залишенців по таборах, яка принесла суму 150 дол., які вислано до ЗУАДКомітету у Филаделфії. Влаштовано Академію в честь Т. Шевченка. Величнo відсвятковано Річницю Листопадового Зриву з 1918 року. Під час того свята переведено збірку Національного Датку, яка принесла коло 800 дол., які відіслано до УККА.

На заклик Укр. Доп. Комітету переведено Коляду, яку туди і вислано, а яка принесла близько 600 дол.

40-літню Річницю З'єдинення Українських Земель в Києві 22-го Січня 1919 р. не відзначено публічною імпрезою внаслідок браку мистецьких сил, але виєднано у посадника міста видання публічної декларації до населення і згоду на вивішення в той день українського прапора, який повівав побіч американського на публічних установах міста. В місцевій американській пресі вміщено декілька прихильних українським визвольним змаганням завваг, що безперечно принесло широкий розголос українській справі і українському імені.

Уважаю за корисне вислання делеґата на 1-ий Конгрес Американських Українців, який недавно відбувся у Вашингтоні в особі п. Мирона Піньковського.

Намічено в цім році гідно відсвяткувати 25-ліття існування УЦКомітету відповідним бенкетом. Треба відбути Академію в честь нашого генія Тараса Шевченка.

В цім році припадає 250-річчя битви під Полтавою нашого славного гетьмана Івана Мазепи, і треба це відзначити.

Збори вибрали нову Управу, яка надалі остається під головуванням п. Мирона Піньковського і його заступника п. Миколи Кіценюка. Добавлено ще одне місце заступника предсідника для українського жіноцтва, яке зайняла вже згадана п-і Марія Процак; фін. секр. зіставав Іван Гриб, а касиром п. Семен Каша. Контрольна Комісія: В. Федчишин, Іван Солтиківський і Іванців. На делеґата до УККА і до ЗУАДК-у назначено п. Романа Слободяна.

Михайло Гринішак
секретар УЦКомітету

ЮВІЛЕЙНИЙ ФОНД „СВОБОДИ"

На цьому місці друкуємо імена тих ВШ. Громадян, що з нагоди 65-річчя „Свободи" надіслали свою добровільну доплату до передплати та свою пожертву на її фонд та на фонд її видань: англомовного „Українського Тижневика" і дитячого журналу „Веселка", і потверджуємо з подякою висоту одержаної суми.

СПИСОК Ч. 27.

О. Гіббонс - Нелсон, Аппер Монтклер	$ 5.00
В. Чайка, Гавкінс	5.00
А. Курляк, Річмонд	4.00
В. Куницький, Ню Йорк	4.00
В. Ревюк, Сиракюз	3.00
Н. Худоба, Літл Фолс	3.00
Н. Слоцький, Вімсвіл	2.00
В. Сімків, Филаделфія	2.00
Д. Стефанюк, Боффало	2.00
Д-р Т. Залуцький, Гастевіл	2.00
В. Знак, Филаделфія	2.00
С. Іванчук, Кент	2.00
М. Геремеш, Фенікcвіл	2.00
А. Лісікевич, Варрен	2.00
Г. Мисюк, Орландо	2.00
Ф. Віленька, Балтімор	2.00
В. Хомин, Лейчестер	2.00
Л. Негребецький, Нюарк	2.00
М. Гриншпин, Корал Гейблс	2.00
Д. Гнида, Бруклин	2.00
С. Карваш, Елизабет	2.00
А. Турчин, Клівленд	2.00
М. Романович, Елизабет	2.00
А. Смит, Елизабет	2.00
Д. Гренда, Йорк	2.00
Н. Кубів, Питсбург	1.10
Д-р І. Янчишин, Дітройт	1.10
П. Гаврилів, Гартфорд	1.00
Ф. Гумен, Сентрал Сіті	1.00
М. Герчак, Чарлстон	1.00
Е. Горнофлюк, Монтреал	1.00
Г. Гнелосуб, Ню Йорк	1.00
Н. Гарванко, Рарітан	1.00
І. Горішний, Енглевуд	1.00
М. Галановський, Кліфтон	1.00
А. Галамага, Филаделфія	1.00
П. Гнеіцько, Вунсакет	1.00
К. Ґабрівська, Клівленд	1.00
Н. Ґедзин, Лорейн	1.00
С. Гончаренко, Мінеаполіс	1.00
П. Фуртак, Шикаґо	1.00
А. Фединський, Клівленд	1.00
Н. Ганій, Дж. Плейн	1.00
Ю. Годованець, Фила.	1.00
В. Нежовий, Гловерсвіл	1.00
Н. Мотринчук, Шикаґо	1.00
А. Мінко, Акрон	1.00
З. Євчук, Сиракюз	1.00
Д. Юркевич, Інт. Фолс	1.00
М. Ющак, Шикаґо	1.00
В. Дерлиця, Гартфорд	1.00
В. Докля, Лінден	1.00
Е. Дешко, Лос Анджелес	1.00
Н. Думич, МкКісракс	1.00
О. Демчишин, Филаделфія	1.00
Н. Демчина, Маямі	1.00
П. Дяченко, Гері	1.00
В. Дусанівський, Боффало	1.00
О. Целевич, Ню Йорк	1.00
І. Цедар, Нортгемптон	1.00
Н. Цуп, Салтсбург	1.00
І. Хромишин, Бруклин	1.00
М. Чубатий, Шикаґо	1.00
М. Дорош, Нюарк	1.00
І. Хомутка, С. Дірфілд	1.00
І. Ван, Рачестер	1.00
С. Бляховський, Честер	1.00
В. Біловус, Рачестер	1.00
А. Боднар, Асторія	1.00
А. Булата, Гемтремк	1.00
О. Бадинський, Рачестер	1.00
Л. Біронт, Филаделфія	1.00
В. Бондаренко, Вінеленд	1.00
П. Никифорчин, Ґарфілд	1.00
С. Мілянський, Ню Гейвен	1.00
Т. Менцінський, Шикаґо	1.00
І. Мозґер, П. Вашингтон	1.00
М. Мальківський, Гадсон	1.00
П. Міхалечко, Окснард	1.00
О. Манзенко, Мілвокі	1.00
І. Мудровський, Ірвінгтон	1.00
П. Музика, Дітройт	1.00
І. Мудрий, Елизабет	1.00
Г. Макух, Бостон	1.00
Т. Лаврук, Ром	1.00
Г. Лозик, МкКісРокс	1.00
Г. Легейчий, Гемптон	1.00
І. Либа, Вудсайд	1.00
В. Лучко, Обурн	1.00
Е. Лобуза, Перт Амбой	1.00
Г. Лукашевський, Ню Йорк	1.00
А. Козира, Шикаґо	1.00
М. Кошів, Дітройт	1.00
М. Куріца, Честер	1.00
Т. Ковалюк, Ліхбург	1.00
І. Куртяк, Елмайра Гтс	1.00
О. Копач, Олбані	1.00
В. Коваленко, Сакраменто	1.00
Д. Атаманюк, Тирнерс Фолс	1.00
І. Олександер Перрисбург	1.00
М. Космина, Шикаґо	1.00
В. Кіт, Ірвінґтон	1.00
В. Бацук, Рачестер	1.00
Н. Белос, Клівленд	1.00
І. Богонос, Нюбург	1.00
М. Бурий, Кемпбел	1.00
С. Казимірів, Бріджпорт	1.00
І. Козак, Савт Бенд	1.00
Б. Квасниця, Рівер Ґров	1.00
М. Колодій, Клівленд	1.00
М. Кавакс, Боффало	1.00
І. Крочак, Ню Йорк	1.00
І. Кобзей, Ст. Джосеф	1.00
С. Кічоровський, Шикаґо	1.00
Е. Коник, Когоус	1.00
Д. Клочко, Дітройт	1.00
І. Кулинич, Шикаґо	1.00
В. Костишин, Ню Йорк	1.00

І. Ковальчук, Нюарк	1.00
П. Ярема, Ню Кестел	1.00
А. Івасів, Шикаґо	1.00
М. Федорчак, Йонкерс	1.00
А. Форостій, Ковтесвіл	1.00
І. Фуйчак, Голйок	1.00
М. Старявський, Морісвіл	1.00
М. Герлях, Л. Айленд С.	1.00
В. Шпічка, Сиракюз	1.00
В. Смолошинський, Бетлейдж	1.00
Н. Сойяк, Менчестер	1.00
А. Сороковський, Лос Катос	1.00
І. Соловський, Джемейка	1.00
І. Скакун, Фріголд	1.00
Н. Стець, Ірвінгтон	1.00
С. Сидор, Йорк	1.00
В. Ягла, Просп. Парк	1.00
П. Якимович, Рачестер	1.00
П. Яців, Лорейн	1.00
П. Ярош, Річмонд Ванкувер	1.00
С. Янко, Л. Ай. Сіті	1.00
М. Яцула, Рачестер	1.00
М. Зельвак, Перт Амбой	1.00
А. Вацлавський, Ню Йорк	1.00
Н. Заволюк, Бруклин	1.00
В. Зелешок, Саґінав	1.00
Г. Загоруйко, Нортгемптон	1.00
П. Зелінський, Бріджпорт	1.00
М. Звізанський, Честер	1.00
В. Зазуля, Лапір	1.00
І. Жмудський, Фоксборо	1.00
О. Заяць, Трой	1.00
Я. Зінченко, Форт Вейн	1.00
І. Винарчук, Нюарк	1.00
Д. Вовк, Пібоді	1.00
Г. Василик, Асторія	1.00
Г. Вітович, Ню Йорк	1.00
М. Водзінський, Форт Вейн	1.00
І. Волошин, Скрентон	1.00
П. Височанський, Кларк	1.00
С. Василів, Шикаґо	1.00
П. Василів, Шикаґо	1.00
С. Войтович, Филаделфія	1.00
В. Томачук, Патерсон	1.00
К. Теплий, Форд Сіті	1.00
П. Тіцький, Стейплетон	1.00
Т. Тренич, Филаделфія	1.00
Л. Татрів, Филаделфія	1.00
Л. Шморгун, Тиртл Крік	1.00
Е. Сениця, Судбурі	1.00
О. Суровяк, Шамокін	1.00
С. Семерак, Шикаґо	1.00
Н. Сідорський, Филаделфія	1.00
В. Стефанович, Шикаґо	1.00
І. Соколовський, Роквіл С.	1.00
І. Семенчук, Клівленд	1.00
І. Сось, Филаделфія	1.00
Т. Сидоренко, Вілімантік	1.00
Т. Соколовський, Ст. Ай.	1.00
Т. Семаківський, Агвані	1.00
Р. Шулик, Шикаґо	1.00
Н. Стадник, Наянтік	1.00
Ф. Шабат, Велланд	1.00
В. Щока, Трой	1.00
С. Столярчук, Лос Андж.	1.00
І. Сорохтей, Рачестер	1.00
Е. Слободян, Маямі	1.00
В. Сава, Бруклин	1.00
П. Шандрук, Трентон	1.00
М. Словіковський, Рачестер	1.00
В. Шеремета, Рачестер	1.00
М. Сеник, Торонто	1.00
М. Строчук, Шикаґо	1.00
І. Стороняк, Бруклин	1.00
М. Осадців, Рачестер	1.00
Н. Рева, С. Дірфілд	1.00
І. Рудавський, Істон	1.00
І. Рипянський, Бронкс	1.00
Л. Рол, Бервік	1.00
В. Рубінґер, Парма	1.00
О. Порайко, Лос Андж.	1.00
М. Пастушенко, Флашінг	1.00
С. Пазура, Барбертон	1.00
М. Паранич, Филаделфія	1.00
Д. Пасієвич, Филаделфія	1.00
Н. Петрів, Филаделфія	1.00
М. Павлуцький, Пенфілд	1.00
П. Проць, Лорейн	1.00
О. Попик, Гаммонд	1.00
І. Петрів, Довнсвю	1.00
П. Павлюк, Елизабет	1.00
С. Примак, Нортбрідж	1.00
К. Погуляй, Лорейн	1.00
П. Псуй, Гілсайд	1.00
І. Пахолюк, Сан Франціско	1.00
В. Панасик, Випані	1.00
І. Палієвич, Блумфілд	1.00
І. Пецьо, Клівленд	1.00
Н. Найда, Честер	1.00
І. Папох, Вілінг	1.00
В. Салабун, Нюарк	1.00
Ф. Фенканин, Пассейк	1.00
І. Павлович, Ст. Пол	1.00
Г. Сластіон, Денвер	1.00
А. Регуш, Вудсайд	1.00
І. Павліш, Шикаґо	1.00
М. Потопник, Дірборн	1.00
М. Данилюк, Дорчестер	1.00
Г. Космина, Перт Амбой	1.00
Г. Феденко, Клівленд	1.00
Разом	$ 265.20
Раніше проголошено	$ 6,642.56
Разом	$ 6,907.76

Кожний свідомий українець та кожна свідома українка вважають своїм обов'язком стояти в рядах Українського Народного Союзу, щоб своїм членством збільшити кадри ідейних українських працівників.

З життя УВАН у ЗДА

17-го січня 1959 року в будинку Українського Інституту в Америці відбулася конференція УВАН у ЗДА, присвячена пам'яті дійсного члена Української Вільної Академії Наук професора В. М. Щербаківського, на якій д-р Л. Чикаленко доповідав про „Проф. В. М. Щербаківського — як етнографа й археолога".

24-го січня — відбулось поширене засідання Комісії УВАН у ЗДА для дослідів над пореволюційною Україною і Совєтським Союзом, на якому відбулись доповіді на тему „Національні опозиції в комуністичних партіях республік СССР". З доповідями виступили: Антін Адамович — „Націонал-комунізм в Білорусії", Ілля Гольдман — „Націоналізм й інтеграція в Грузії", Гаріп Султан — „Національні опозиції татарських комуністів (Суліман - Галієвщина)", Всеволод Голубничий — „До характеристики національних ухилів в КПБУ". В цей же день відбулось засідання Вашингтонської Групи УВАН у ЗДА, присвячене 40-річчю акту проголошення соборности УНР, на якому були виголошені доповіді Г. Дениcенка — „Державотворчі процеси в добу української Центральної Ради і Трудового Конґресу" і В. Кедровського — „До історії формації Першого Українського Полку ім. Б. Хмельницького".

25-го січня відбулась пленарна конференція, на якій Ю. В. Шевельов доповідав про „Нове і старе про говірки Полтавщини" і Про українські географічні назви англійською мовою".

31-го січня відбулось засідання Книгознавчої Секції УВАН у ЗДА, на якій заступник голови Секції Б. Загайкевич виступив з доповіддю: „Українська преса та видавництва в Польщі".

1-го лютого відбулась Урочиста Пленарна Конференція УВАН у ЗДА, присвячена пам'яті видатного українського історика й археолога Володимира Боніфатійовича Антоновича. Конференцію відкрив вступним словом голова ВУАН у ЗДА М. О. Ветухів. На цій конференції були прочитані такі доповіді: О. Оглоблин — „Володимир Антонович і новітня українська історіографія"; Л. Соневицький — „Володимир Антонович і українська історична наука в Галичині"; В. Міяковський — „Політична позиція В. Антоновича в шостидесятих роках"; Л Чикаленко — „В. Антонович як археолог".

7-го лютого відбулась конференція з доповіддю Олександра Сас-Яворського — „Аналіза подібностей в історії України й Америки".

8-го лютого відбулося засідання Комісії УВАН у ЗДА для дослідів над пореволюційною Україною і Совєтським Союзом, на якому Іван Світ доповів про „Українські військові формації в Азії в рр. 1917 - 1922". Засідання відбулось в приміщенні Академії.

15-го лютого відбулось поширене засідання Історичної Секції УВАН у ЗДА, на якому Богдан Кравців виголосив доповідь на тему „Маковський і Боплан — основоположники картографії України". Доповідь була ілюстрована показом мап оригінальних і копій з мап обидвох картографів.

21-го лютого в приміщенні УІА відбулась пленарна конференція з доповіддю Леона Стілмана (проф. Колумбійського Університету) на тему — „Предки Гоголя (деякі факти і міркування)".

22-го лютого відбулась друга екскурсія Мистецької Кураторії УВАН у ЗДА під керівництвом Д. Горняткевича до Метрополітен Музею. В екскурсії взяло участь понад 20 осіб.

28-го лютого відбулась Пленарна Конференція УВАН у ЗДА з доповіддю Джона Армстронґа (автор книжки „Український Націоналізм") на тему — „Соціяльні фактори, що об'єднують і роз'єднують Східню і Західню Україну".

В цей же день відбулось засідання Денверської Групи УВАН у ЗДА, на якому Б. Винар доповідав про „Враження з подорожі по Европі восени 1958 року". Доповідь була ілюстрована кольоровими діяпозитивами.

І. З.

Короткі Вістки

● **Командант Корпусу морської піхоти** генерал Рандолф МекПейт, промовляючи на зборах скавтів у Ню Йорку сказав, що багатство зробило американців „м'якими", і тому сучасна молодь повинна звернути на це особливу увагу, щоб могти з успіхом нести відповідальність за безпеку своєї країни. Американські вояки під час другої світової війни виховані були в пацифістичному дусі, і військові команди мусіли їх перевиховувати.

● **45-річний Ернест Гарлі з Маямі,** найняв адвоката, який боронитиме його жінку, оскаржену в спробі його вбити. Він сказав: „Я люблю її, і хочу бути з нею навіть і тепер. Вона не знала, що робила. Вона потребує лікарської опіки". 41-річна Веатріче запропонувала поліційному аґентові, який грав ролю професійного вбивника, 1,000 долярів за вбивство свого чоловіка, який заасекурований на 20,000 долярів.

● **Англійський прем'єр Мекміллен,** у саркастичному тоні відповідаючи в парляменті на атаки соціялістичних опозиціонерів, назвав Еньюрина Бевіна, кандидата на міністра закордонних справ у випадку перемоги соціялістів у виборах, — „Самсоном, що сидить в оточенні підстаркуватих Делїл".

● **Републиканський сенатор Кеннет Б. Кітінґ із Ню Йорку** вніс законопроєкт, щоб особи після 65-го року, які ще працюють, не платили до фонду соціяльного забезпечення. Сенатор Кітінґ твердить, що це є несправедливо вимагати від людей, щоб вони платили на соціяльне забезпечення, з якого мають право користатись.

● **У Голлівуді,** Каліфорнія, в домі 38-річного Дороти Честер відбувся поєдинок на револьверах між 35-річним Барні Сілва і 47-річним Джеком Соріним. Пані Честер розведениця, а Сорін, її кузен, прийшов намовляти свою двоюрідну сестру вернутися до чоловіка саме тоді, коли у неї був її любовник Сілва. Поєдинок відбувся в їдальні в присутності пані Честер. Стріляли з віддалі 10-ох кроків. Обидва учасники поєдинку згинули.

Економіст Сліхтер вимагає дефіцитового бюджету

Вашинґтон. — Економіст Гарвардського університету професор Самнер Г. Сліхтер дві години зізнавав в Спільній Економічній Комісії в Конґресі і своїми оригінальними проєктами виступав і проти лібералів і консерватистів в економіці. Сенатор-демократ, голова цієї комісії, Пол Г. Даґлес назвав ці зізнання такими, які „відсвіжують" тих всіх, що цікавляться економічними проблемами, бо їх автор говорив щиро і не дбав про те, щоб комусь приподобатися. Д-р Сліхтер проголосив такі пункти своєї економічно-фінансової політики: 1. Бюджет на 1960 рік повинен бути дефіцитовий на 3 більйони долярів. 2. Робітничі організації найчастіше є спричинниками модерної інфляції, але збільшення заробіткових платень є теж найкращою рецептою для здоров'я крайової економіки. 3. Повільна інфляція — це конечна заплата за те, щоб зростала економіка; немає найменшої причини твердити, що ця повільна інфляція може перемінитися в „ґальопуючу". 4. Монетарна політика Ради Федеральної Резерви забагато утруднює набування кредитів. 5. А проте відсотки від урядових бондів повинні бути збільшені так, щоб могли конкурувати з приватними інвестиційними фондами. 6. Уряд повинен на протяг 10-ох років скасувати мита та імпортові квоти, бо це був би найрішучіший крок до поборювання інфляції.

Совєти дали в 1958 році 1 більйон дол. відсталим країнам

Вашинґтон. — Протягом минулого року Совєти підписали з 18 малорозвиненими країнами договори на признання їм допомоги у висоті кругло одного більйона долярів. Від 1955 року, відколи большевики почали давати допомогу чужим країнам, по кінець минулого року вони видаткували на ту ціль 2,373,000,000 дол на військові й економічні цілі 18-х країн. У тому самому часі ЗДА видаткували на допомогу тим самим 18-м країнам 4,442,000,000. Загалом за 11 років своєї закордонної економічно-допомогової програми ЗДА видаткували для тих 18-х країн, що їм помагає Москва, 8,628,000,000 дол. Протягом останніх 6 місяців минулого року докладно 2,809 совєтських „техніків" перевели найменше по 1 місяці в різних чужих країнах, плюс додаткових кругло 1,200 „військових дорадників" та „інструкторів". В дні 31 грудня мин. року в тих самих країнах було 2,333 американських господарських експертів. Головна допомога Совєтів скеровувалась до Індії, Індонезії, З'єдиненої Арабської Республіки, Афґаністану, Іраку, Арґентини і Югославії.

Кастро заявляє про невтральність Куби на випадок війни

Гавана, Кубинська Республіка. — Колишній президент Коста Ріка і довголітній приятель прем'єра Куби Фіделя Кастра Хозе Фіґерес промовляв на зборах робітників в кубинській столиці і заявив, що Куба повинна бути по боці ЗДА, коли б теперішня холодна війна перемінилася в гарячу. В цьому місці підбіг до мікрофону (промову Фіґереса надавали на всі радіові і телевізійні стації) генеральний секретар кубинської конфедерації праці Давід Сальвадор і сказав: „Ми не можемо бути разом із американцями, які тепер пригноблюють нас!" Коли Фіґерес закінчив промову, Кастро почав промовляти і сказав, що країни Латинської Америки не повинні підтримувати під час війни ані ЗДА ані СССР, лише повинні бути невтральні в майбутній світовій війні. Кастро запевняв слухачів, що не є можлива протиреволюція проти його режиму на Кубі, хоч деякі чужинні кола собі цього бажали б.

Команда повітряної оборони плянує зміни в своїй системі

Вашинґтон. — Командант Північно Американської Оборони генерал Ірл Е. Партрідж приготовляє конечні рекомендації в Пентаґоні в справі зміни в системі оборони цього континґенту в наслідок винаходів нової зброї. Ці зміни мали б відноситися до алярмової системи, до протилетунських ракет і до протилетунських нищильників, керованих пілотами. У фахових колах твердять, що далека алярмова лінія (підбігунова) тепер може бути без значення, бо вона була обрахована на повідомлювання про налет далекопростірних бомбовиків, а тепер ворог загрожуватиме керованими ракетами, швидкість яких є далеко більша від літаків. Генерал Партрідж гадає, що йому треба б більшого числа баз для керованих ракет „Бомарк", якими нищиться ворожі літаки. Треба б також збільшити число цих ракет, бо і Канада розраховує на те, що буде ними оборонятися, відкинувши свої нищильні літаки в користь цих ракет „Бомарк". Деякі високі старшини твердять, що не є потрібно продукувати літаки типу Ф-108, які мали б під проводом пілота нищити ворожі машини, бо це краще можуть робити безпілотні ракети.

ГЕНЕРАЛ ТЕЙЛОР НАЙМЕНОВАНИЙ НА ПОВНОГО ГЕНЕРАЛА

Вашинґтон. — 23-го березня президент Айзенгавер найменував шефа штабу армії генерала Максвелла Тейлора на повного генерала, це значить на генерала з 4-ма зірками. Генерал Тейлор відходить 1-го липня на емеритуру. Тепер він має ранґу тризіркового генерала (генерал майора), але як шеф штабу він має тимчасову ранґу повного генерала, і в цій ранзі зірками). Президент найменував його на постійне на повного генерала, і в цій ранзії він їде на емеритуру. Цю номінацію має ще затвердити Сенат. (В американській армії є такі генеральські ранґи: генерал бриґади, ген. поручник, генерал майор, генерал і генерал армії (п'ять зірок).

Ставайте членами Українського Народного Союзу, а тим самим і співласниками 20-ти мільйонового майна організації!

✝

Ділимося сумною вісткою
з Рідними, Приятелями і Знайомими,
що по короткій і важкій недузі
дня 22-го березня 1959 року, упокоїлася в Бозі,
заосмотрена Найсвятішими Тайнами,

Марія з Юськевичів
КОЛОДІЙ

урodж. 25-го березня 1901 р. в Тернополі, Західня Україна, довголітній член Т-ва „Бояи", Союзу Українок, Читальні „Просвіта", „Міщанського Братства" й інших громадських Установ у Тернополі, член-основниця Відділу Союзу Українок в Джерзі Сиді, член Т-ва „Самопоміч", Відділ в Джерзі Сиді.

ПОХОРОН відбудеться в СЕРЕДУ, дня 25-го БЕРЕЗНЯ 1959 р., в год. 10:30 рано, з пох. заведення І. Ковальчика (129 Grand Street, Jersey City), до церкви св. Петра й Павла при Ґрін вул. в Джерзі Сиді, а опісля на кладовище Holy Cross Cemetery, North Arlington, N. J.

ПАРАСТАС — в ПОНЕДІЛОК і ВІВТОРОК, 22-го і 23-го БЕРЕЗНЯ 1959 р., в год. 7:30 вечора, в пох. заведенні І. Ковальчика.

Горем прибиті:

ФРАНЦ — муж
ОКСАНА — донька
ЮРІЙ — син
д-р О. КРАВЧЕНЮК — зять
СТЕФАНІЯ і ІЗИДОР — сестра і брат в Рідім Краю, зглядно Німеччині
РУДАКЕВИЧІ, САЛЕВИЧІ, РУСИНКИ — родина

✝

Ділимося сумною вісткою
із Рідними, Друзями і Знайомими,
що дня 23-го березня 1959 р., по довшій недузі,
відійшов від нас наш Найдорожчий
МУЖ, БАТЬКО і БРАТ,

Роман Ігор ЛУГОВИЙ

на 56-му році життя.

Покійний походив зі села Вербіж, пов. Коломия, Зах. Україна.

ПОМИНАЛЬНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ за спокій душі Покійного відбудеться в СЕРЕДУ, 25-го БЕРЕЗНЯ 1959 р., в год. 7:00 вечора, у похоронному заведенні А. Лябаш, 102 Маркет Ст., Пассейк, Н. Дж.

ПОХОРОН відбудеться в ЧЕТВЕР, 26-го БЕРЕЗНЯ 1959 р., в год. 9:00 рано, з греко-кат. церкви в Пассейку, Н. Дж.

Горем прибиті:

МИРОСЛАВА — дружина
ЮРІЙ — син
МИРОН — брат

„САМОПОМІЧ" —
ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА
в ДЖЕРЗІ СИТІ

✝

з глибоким жалем повідомляє
про несподівану смерть Членкині,

бл. п. Марії КОЛОДІЙ

Всіх Членів просимо взяти участь в похоронних обрядах.

Управа Фед. Кред. Кооперативи в Джерзі Сиді

В Ізраїлі введено примусову „позику" на фінансування 80,000 іміґрації

Єрусалим. — З-посеред 2,200,000 мешканців Ізраїлю 300,000 зарібкуючих осіб платитимуть від 1 квітня ц. р. примусову „внутрішню позику" у висоті 6%-8% свого зарібку, крім звичайних податків, щоб сфінансувати приїзд нових 80,000 іміґрантів. Ця внутрішня позика, яка насправді є додатковим податком має дати 22,200,000 дол. які підвищать суму на кругло 108 мільйонів долярів, призначених державою для нових поселенців. Хоча більшість бюджету Ізраїлю фінансує поміч від американських жидів, проте податкове обтяження громадян Ізраїлю, включно з тамошніми кругло 200,000 арабами, надзвичайно високе. Уряд Ізраїлю сподівається великих користей для краю від напливу нових іміґрантів на дальшу майбутність, але поки вони самі здобудуть собі варстати праці й зарібку на ріллі, якої ще нема, чи в нових ремісничих або промислових варстатах, і поки збудують собі мешкальні доми, яких нема, — вони становлять для держави великий тягар.

ПРИЙМАЄТЬСЯ ОГОЛОШЕННЯ СВЯТОЧНИХ ПОБАЖАНЬ У „СВОБОДІ"

Адміністрація „СВОБОДИ" повідомляє, що йдучи на зустріч загальним побажанням, вона й в цьому році призначить окремі шпальти збільшеного великоднього числа на оголошення традиційних святочних привітів і побажань. Ціни оголошень:

1 цаль через 1 шпальту	$ 2.25
1 цаль через 2 шпальти	4.25
2 цалі через 2 шпальти	8.50
3 цалі через 2 шпальти	12.75
4 цалі через 2 шпальти	17.00
5 цалів через 2 шпальти	21.00
6 цалів через 2 шпальти	25.00

Треба сподіватися, що загал нашого громадянства використає цю нагоду, щоб передати свої традиційні побажання та дати про себе знати своїм рідним, приятелям і знайомим навіть в найдальших закутинах світу, куди навряд чи звичайна пошта занесла б таку вістку. Великий тираж „СВОБОДИ" та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають таким побажанням окремої вартости і значення.

Зголошення святочних побажань, разом з грошовою оплатою, можна надсилати — найпізніше до 20-го квітня 1959 р.

ТАРЗАН, ч. 4230. Скінчена місія.



Векубі і його люди гукнули з радости, коли трублення пораженої тварюки дійшло до їхнього села... І вкінці трублення ослабло, а тоді припинилося. Так то насильно закінчилося панування Тантора жахливого, яке насильством було почалося...

• РОЗШУКИ •

Пошукується ЯРОСЛАВУ ТЕРЛЕЦЬКУ з Фельштина, пов. Самбір — перебуває десь в Америці. Хто знав би щонебудь про неї, проситься повідомити на адресу:
Joseph HALEWICZ
6465 Westwood
Detroit 28, Mich.

ЛЮБУ ЗВІЖЛОВА (дівоче прізвище), з Татаринова (м. Комарно), повіт Городок, пошукує родина. Всіх, що про неї дещо знають, або вона сама, прошу ласкаво писати на адресу:
Nadia MIHAYCHUK
3803 Philena Avenue
Cleveland 9, Ohio

Пошукую тітку ЄВУ ТЕТЯНИЧ (прізвище по чоловікові невідоме), село Ветлина, пов. Сянок, яка виїхала до ЗДА правдоподібно в 1911 р. мешкала в околиці Ню Йорку, та стрия МИХАЙЛА ЗУБАЛЯ, який також виїхав до ЗДА по першій світовій війні.
Пошукує Катерина Зубаль (по чоловікові Дзвінник).
Хто про вище подані особи знає, або вони самі, зволить ласкаво написати на слідуючу адресу:
Mrs. Kateryna DZWINYK
2638, W. Rice Street
Chicago 22, Ill.